

RECULL D'APORTACIONS REALITZADES EN ELS TALLERS DE PARTICIPACIÓ DEL PLA
D'ACCIÓ DE LA ZEC COSTES DEL MARESME

OBJECTIU 1: Augmentar el coneixement i el seguiment de la ZEC

Objectiu 1. Actuació 1.1. **Avaluació i seguiment de les comunitats marines**

Potenciació del coneixement de l'ecosistema

- Estendre els estudis realitzats actualment als herbassars de *Posidonia oceanica* a les comunitats coral·lígenes i a altres espècies i hàbitats d'interès presents a la ZEC.
- Determinar les espècies claus i les espècies que formen hàbitats a la ZEC.
- Determinar les àrees de prioritat que cal cobrir a l'hora de dur a terme estudis per estipular un ordre.
- Valorar la idoneïtat d'establir, entre tots els agents implicats en la gestió de la ZEC, una xarxa de punts de mostreig pels estudis que es realitzin a la zona.

Ampliació del seguiment de la praderia de posidònia

- Incrementar el nombre d'estacions de mostreig de l'herbassar de posidònia, sobretot en els herbassars situats a més profunditat, ja que són més vulnerables.
- Incrementar el nombre d'estacions de mostreig de l'herbassar de posidònia, especialment fora del front municipal de Mataró.
- Incrementar el nombre d'estacions de mostreig de l'herbassar de posidònia per incloure aquells herbassars situats fora dels límits de la ZEC.
- Incrementar la freqüència de mostreig dels herbassars de posidònia.
- Ampliar el seguiment de l'herbassar de posidònia de manera coordinada amb el seguiment ja existent.

Cartografiar els diversos hàbitats presents a la ZEC

- Realitzar una cartografia actualitzada de tots els hàbitats presents a la ZEC i ampliar-la fins a la costa.

Objectiu 1. Actuació 1.2. Estudis de les interrelacions entre els diferents elements que afecten l'ecosistema de la ZEC i els seus impactes

Estudis dels impactes produïts en els valors naturals de la ZEC

- Realitzar una diagnosi acurada de cada ús desenvolupat en l'espai, incloent les àrees on es du a terme cadascun, i identificar els impactes específics de cada ús desenvolupat sobre la ZEC, així com les interrelacions entre ells. Determinar els impactes més rellevants i establir un ordre de prioritats a l'hora d'actuar.
- Crear una xarxa de registre de paràmetres oceanogràfics per preveure com evoluciona el canvi global.

Estudis sobre els paràmetres de qualitat de l'aigua de la ZEC

- Realitzar un seguiment de la qualitat de l'aigua de la ZEC, a nivell físic, químic i biològic.
- Realitzar el seguiment de la qualitat de l'aigua a diverses profunditats a partir dels 10 m.
- Analitzar la transparència de l'aigua a través de la mesura anomenada Disc de Secchi o a través de sensors de llum.
- Mesurar els nivells de contaminació de les aigües de la ZEC i comparar els resultats amb dades de dècades anteriors.
- Ampliar la freqüència i els paràmetres de les analítiques realitzades actualment per la Generalitat.
- Estudiar els nivells de matèria orgànica i sediments de l'aigua de la ZEC.
- Dur a terme un estudi per conèixer els nivells de fitoplàncton de l'aigua de la ZEC i comparar els resultats amb dades de dècades anteriors.

Estudis de la dinàmica sedimentària de la ZEC

- Realitzar un estudi sobre els efectes de la regeneració de les platges sobre la ZEC.
- Estudiar l'origen dels sediments en suspensió presents a les aigües de la ZEC.
- Dur a terme un estudi de l'alteració de les dinàmiques de sorra (transport de sediments, dragatges, ports, etc.) i la seva afectació sobre la praderia de posidònia.

Estudis de l'afectació de les dinàmiques terrestres als elements naturals de la ZEC

- Dur a terme un estudi de l'afectació dels escorrentius, procedents de la zona de les Cinc Sènies, sobre la qualitat de l'aigua de la ZEC.
- Realitzar un estudi de l'afectació de les dinàmiques terrestres sobre el front marí, a través dels rius i rieres que aboquen a la zona, tals com la riera d'Argentona, el Besòs, la Tordera, etc.
- Realització de calats a la Platja de Pekín de Mataró per determinar la presència d'abocaments o runes al subsòl.

Estudis de l'afectació del sistema de sanejament als elements naturals de la ZEC

- Dur a terme un estudi de l'impacte del sistema de sanejament sobre la qualitat de l'aigua de la ZEC i el desenvolupament de la praderia.
- Realitzar una estudi de l'afectació dels sobreeixidors de clavegueram i de la depuradora sobre la ZEC en moments d'avingudes.
- Reavaluar, en base a les tecnologies actuals, la necessitat de l'existència i el funcionament dels emissors submarins.

Estudis de l'afectació de la pesca sobre els elements naturals de la ZEC

- Realitzar un anàlisi de les repercussions que causa cada art de pesca sobre els diferents elements naturals de la ZEC.
- Dur a terme un estudi per conèixer la quantitat d'arts de pesca abandonats en el fons de la ZEC i determinar la seva afectació sobre els hàbitats i espècies presents.
- Estudiar l'impacte que produeix la pesca sobre la població de peixos de la ZEC.
- Quantificar la producció en biomassa que s'extreu de l'ecosistema de la ZEC, a través de la pesca professional i la pesca recreativa.

Seguiment d'espècies invasores presents a la ZEC

- Realitzar un llistat de les espècies exòtiques, de les quals s'ha de fer un seguiment per tenir un potencial invasor, encara que no estiguin catalogades.
- Realitzar un control de les espècies invasores presents dins els límits de la ZEC i al seu entorn immediat.
- Realitzar un control de les espècies invasores a través de plataformes de ciència ciutadana com Observadores del Mar, coordinada pel CSIC, el CEAB i l'Institut de Ciències del Mar.

Objectiu 1. Actuació 1.3. Avaluar els serveis ecosistèmics de la ZEC

- Establir els criteris a seguir per identificar els serveis ecosistèmics en l'àmbit marí.
- Realitzar estudis sociològics sobre com afecta la ZEC a la població local i com aquesta sent que la ZEC els beneficia o els perjudica.

Objectiu 1. Actuació 1.4. Potenciar la ciència ciutadana per ampliar el coneixement de la ZEC

- Utilitzar les plataformes de ciència ciutadana a l'hora d'impulsar voluntariats per iniciatives com la neteja de les platges.
- Aplicar el protocol existent de la IUCN *Reef Check Med* (protocol originat a zones tropicals, adaptat a zones mediterrànies) que permet la recollida de dades a través de plataformes de ciència ciutadana.
- Fer difusió de la plataforma Observadores del Mar com a eina per realitzar el control de les espècies invasores presents a la ZEC.
- Potenciar la recollida de dades obtingudes per la ciutadania de forma unificada.

OBJECTIU 2: Conservació i millora de l'estat dels hàbitats i les espècies presents a l'espai

Objectiu 2. Actuació 2.1. Potenciar la recuperació i expansió dels hàbitats i espècies presents a la ZEC

Potenciar la recuperació i expansió de la praderia de posidònia

- Fer proves pilot per replantar feixos de posidònia a la ZEC i augmentar la superfície de l'herbassar. Extreure els feixos replantats de les zones més denses i utilitzar *Cymodocea nodosa* com a precursora per crear una estabilitat en el substrat abans d'implantar posidònia. Implicar en el procés diverses associacions de submarinistes.
- Realitzar proves pilot per replantar posidònia a partir de fruits germinats.

Potenciar la recuperació i expansió dels hàbitats coral·lígens

- Estudiar la viabilitat de les plantacions de gorgònies en àrees de la ZEC on aquestes han sigut malmeses, aprofitant els resultats obtinguts en projectes realitzats en altres zones de Catalunya.

Augmentar la biodiversitat de la ZEC

- Reduir les captures de peixos.
- Analitzar la viabilitat i la idoneïtat a reintroduir certes espècies autòctones vulnerables.

- Instal·lació de biòtops marins al fons del mar per a cada boia de marcatge col·locada durant la temporada d'estiu. Mantenir els biòtops instal·lats al fons marí durant tot l'any.

Objectiu 2. Actuació 2.2. **Ampliar l'àmbit de la ZEC i els elements de protecció**

- Incloure com a element protegit l'hàbitat d'interès comunitari 1110. Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina poc profunda, present a l'Annex I de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.
- Incloure com a element protegit l'hàbitat 11.331. Alguers de *Cymodocea nodosa* mediterranis.
- Modificar els límits de la ZEC per incorporar els herbassars de *Posidonia oceanica* i *Cymodocea nodosa*, que es troben propers a la ZEC però exclosos del seu àmbit, com per exemple l'herbassar de *Posidonia oceanica* present a la zona de Pins Mar.
- Fer la delimitació més rectangular per evitar el problema de no saber si estàs fora o dins la zona.

OBJECTIU 3: Compatibilitzar l'activitat antròpica amb la conservació de la ZEC

Objectiu 3. Actuació 3.1. **Regulació dels usos desenvolupats en l'espai**

- Redacció d'un Pla d'Usos de la ZEC, on es caracteritzin i es regulin els usos desenvolupats en l'espai, tant a nivell espacial com temporal, prioritant la compatibilització enfront la restricció. Es proposa que el Pla d'Usos inclogui els següents aspectes:

Estudis previs

- Elaborar un estudi de sensibilitat ambiental i determinar els indicadors de capacitat de càrrega.
- Establir els punts de major interès ecològic i els elements claus que cal protegir, per tal de poder determinar quines activitats específiques tenen un impacte i zonificar posteriorment els usos que es desenvolupen a l'espai.

Activitat de submarinisme

- Estipular una àrea de protecció integral perquè es pugui donar el bon desenvolupament de les comunitats de roca.
- Determinar les zones on cal concentrar l'activitat de submarinisme i les zones que cal preservar.
- Concentrar la freqüentació regulada de l'activitat de submarinisme en zones concretes i deixar sense freqüentar la resta. Senyalitzar aquesta zonificació.

- Zonificar i organitzar l'espai perquè la pesca i el submarinisme no es desenvolupin en la mateixa àrea al mateix temps.

Activitat pesquera professional i recreativa

- Establir zones amb períodes de veda en el que es prohibeixi la pesca.
- Regular, limitar o prohibir els arts de pesca dins de la ZEC, segons el perjudici que ocasiona cadascun.
- Estudiar la possibilitat de compensar les pràctiques molt nocives i amb pocs pescadors que encara les realitzen, com el marisqueig, i promoure la seva reubicació fora la ZEC o proporcionar una compensació per la pèrdua de l'activitat. Valorar el tipus de captures que es fan, on es ven i a quin preu per determinar aquestes compensacions. Realitzar el procés a través de l'Administració.
- Establir una zona de pesca sense mort, d'acord amb l'article 44 de la Llei 2/2010 de pesca i acció marítimes
- Establir la pesca sense mort dins la ZEC.
- Regular la pesca professional.
- Regular la pesca recreativa.

Activitat de navegació

- Regular els punts de fondeig permesos

Activitat extractiva costanera

- Regular l'activitat extractiva en l'espai.

Senyalització

- Delimitar la ZEC en funció dels seus usos amb abalisaments perquè sigui més fàcil detectar les infraccions.
- Trasllat de la regulació dels usos a les cartes nàutiques.

Objectiu 3. Actuació 3.2. Compatibilitzar els usos desenvolupats en l'espai amb la preservació dels elements naturals de la ZEC

Compatibilitzar la pesca professional amb la conservació de l'espai.

- Establir un sistema per informar si es perd alguna xarxa sense haver de pagar una multa, per tal que es faciliti la feina de la seva posterior recuperació.
- Coordinar confraries per la creació d'un grup que permeti alliberar xarxes abans de 24 hores de la seva pèrdua. Habilitar un telèfon o generar una aplicació on s'indiqui l'art

de pesca perdut amb coordenades, per tal que el grup ho pugui treure amb un màxim de 24 hores.

Compatibilitzar els usos desenvolupats en l'espai amb la preservació del fons marí de la ZEC

- Determinar, marcar i difondre amb *waypoints* les zones on es pot fondejar i quan es pot fondejar a la ZEC.
- Instal·lar un fondeig ecològic i restringir les hores en què els usuaris poden fondejar.
- Procurar variar el punt d'ancoratge per evitar malmetre intensament el fons, en lloc d'establir un fondeig ecològic, ja que pot tenir un efecte crida.
- En cas d'instal·lar un fondeig ecològic, utilitzar algun sistema d'organització com l'ús de tiquets.
- Estudiar i potenciar l'ús d'àncores no nocives pel fons marí.
- Determinar i dur a terme difusió de les pràctiques de fondeig responsable.

Compatibilitzar l'activitat de submarinisme amb la conservació de l'espai

- Crear una passarel·la on la gent pot gaudir de l'ecosistema a les zones adjacents a aquesta.

Compatibilitzar els moviments de terres costaners amb la conservació de l'espai

- Evitar la regeneració de platges sistèmica. Si cal fer la regeneració, establir mecanismes que estabilitzin la sorra i li donin una certa durada.
- Evitar realitzar accions que puguin augmentar la suspensió dels sediments i, en cas que s'hagin de realitzar, fer-ho durant els mesos de tardor i hivern, ja que la posidònia és menys vulnerable.
- Aplicar la normativa que determina que els ports són els responsables del moviment de sediments retinguts pel transport de sediments natural a la costa.

Objectiu 3. Actuació 3.3. **Controlar les espècies invasores presents a la ZEC i al seu entorn**

- Establir mecanismes pel canvi d'aigües d'embarcacions en el lloc on s'han recollit per evitar el translocament d'espècies invasores.
- Establir un protocol de netejar d'embarcacions que venen amb remolc.
- Dur a terme inspeccions al port de canvis d'aigua i neteja de barques que vénen de fora.
- Difusió, a través dels centres de submarinisme i ports, les bones pràctiques de la neteja d'aparells de submarinisme.

Objectiu 3. Actuació 3.4. Millorar la qualitat de l'aigua a la ZEC

- Realitzar un control dels abocaments incontrolats, sobretot els que es produeixen a la zona de les Cinc Sènies.
- Modificar l'EDAR de Sant Andreu de Llavaneres, ja que l'actual està sobrepassada.
- Recuperar el cabal de les rieres i mantenir-les netes.
- Controlar els bombaments quan plou, ja que és quan arriben tots els contaminants al mar.
- Potenciar i estendre les proves pilot realitzades actualment de la instal·lació de sistemes per evitar l'aportació de residus sòlids al mar en moments d'avingudes.
- Instal·lar tamisos per retenir els sòlids o tancs de tempesta per recollir les primeres aigües de pluja que són les més contaminades.
- Realitzar una valoració de la funció i capacitat de la depuradora i resoldre els problemes que es detectin.
- Establir un control sobre l'obertura de les depuradores i realitzar una gestió que eviti la seva obertura fora de l'estrictament necessari.
- Instal·lar dins el port sistemes de captació de residus sòlids flotants per la seva posterior eliminació.

Objectiu 3. Actuació 3.5. Mecanismes de vigilància, control i aplicació de la legislació

- Fer un recull de la normativa ja existent i establir una graella d'infraccions perfectament identificables i quantificables, així com un règim sancionador.
- Utilitzar els diners recollits amb les sancions per la gestió de la ZEC i fer públic on van a parar aquests diners per fer el procés transparent.
- Realitzar sensibilització positiva en el sentit de protecció, per tal de que el ciutadà no vegi les actuacions com una restricció.
- Establir protocols per millorar l'intercanvi d'informació entre administracions i la tramitació d'expedients i sancions (Informar de com acaba aquella sanció per poder millorar el procés si s'escau).
- Crear una figura que permeti la inspecció de documentació i la denúncia a persones que treballen a la ZEC i que troben infractors freqüentment. Donar la capacitat a tota la gent que treballa (club de vela, submarinistes, nàutica, pescadors, etc.) de denunciar de forma immediata i de parar les persones que estiguin fent infraccions.
- Augmentar el nombre d'inspeccions de les llicències de pesca esportiva.

- Retornar al medi els diners obtinguts amb les llicències dels usuaris que pesquen a la ZEC.
- Diferenciar les llicències de pesca des de la barca i des de la costa i recollir les dades de captures per separat.
- Controlar que les regeneracions de platges compleixen la normativa.
- Mitjançant mètodes de vigilància, aplicar la normativa vigent en les infraccions que es realitzen en l'actualitat, com per exemple els pescadors recreatius que comercialitzen amb les seves preses de manera il·legal.

Objectiu 3. Actuació 3.6. Sensibilitzar, educar i difondre els valors, impactes i regulacions de la ZEC

- Fer difusió i sensibilització
 - Contingut: valors naturals de la ZEC i del litoral, els diversos hàbitats i espècies, impactes i amenaces incloent usos i residus, impactes generats a mar i des de terra, bones pràctiques, importància dels permisos i llicències, i activitats/suport a accions incloses al Pla d'acció.
 - Ampliant col·lectius objectiu: escoles, empreses i col·lectius de lleure, usuaris dels port, associacions culturals i esportives, pescadors, submarinistes, etc., utilitzant un llenguatge específic per a cada col·lectiu.
 - Ampliant mitjans de difusió: punt d'informació al port de Mataró, incloure en el circuit marí existent al passeig, televisió i premsa escrita, reportatge/documental, cartells, activitats, xerrades, no només al port sinó també dins la ciutat, federació de pesca, administracions locals i Generalitat, empreses de submarinisme i navegació, i xarxes socials de tots els anteriors.
 - Creant materials de difusió per edats, que incloguin activitats per a nens i joves, i específics per a col·lectius.
 - Implicant els usuaris de la ZEC en la difusió i en la promoció de la implicació en la presa d'accions per a l'execució del Pla d'Acció.
 - Organitzant activitats d'educació ambiental: recollides de residus en l'àmbit terrestre, recollida de residus en l'àmbit marí, etc.
 - Acollint a nivell municipal i comarcal l'exposició "Mar Viva" de l'ARC, i afegir materials de la ZEC a l'exposició.
 - Fer difusió dins la mateixa administració, promovent la cooperació i agilitat entre administracions.
- Dur a terme campanyes informatives sobre els usos permesos i normativa: crear

materials i fer difusió de les bones pràctiques ambientals i de seguretat específics segons usuaris: pescadors (xarxes, arts de pesca, fondeig, residus), navegants (fondeig, pesca recreativa, residus), submarinistes (fondeig, residus) als usuaris de la ZEC, a partir dels ports presents a la comarca del Maresme.

- Creació d'eines per realitzar difusió de la situació de la ZEC
 - Crear un apartat a la web o aplicació específica on es pugui penjar tota la informació que es generi de la zona (delimitació de l'espai, normativa aplicable, cartografies, estudis, etc.), perquè qualsevol persona la pugui consultar.
 - Utilitzar les xarxes socials per a fer accessible i consultable la informació.

OBJECTIU 4: Mitigar els efectes del Canvi Global a la ZEC Costes del Maresme

Objectiu 4. Actuació 4.1. Implementar actuacions per minimitzar els impactes del canvi global

- Potenciar la ZEC com a àrea protegida per afrontar els efectes del canvi global.
- Renaturalització de les platges, augmentant la superfície del cordó dunar, per tal de millorar la fixació dels sediments terrestres i disminuir la terbolesa de l'aigua de la ZEC.
- Potenciar el coneixement de la funció de la posidònia i el seu efecte de millora del canvi global (fixació de carboni i reducció de l'acidificació de l'aigua, etc.)
- Organitzar xerrades per difondre i sensibilitzar a la ciutadania dels efectes del canvi global sobre l'ecosistema de la ZEC.

OBJECTIU 5: Establir mecanismes d'aplicació i actualització del Pla d'Acció i de governança de la ZEC

Objectiu 5. Actuació 5.1. Establiment de mecanismes d'aplicació del pla

- Redactar un document on es recullin els mecanismes per implantar cada actuació proposada.
- Revisar els objectius de la fitxa de la Zona d'Espècie Conservació derivada de l'Instrument de Gestió aprovat en l'Acord de Govern 150/2014, de 4 de novembre.
- Establir uns objectius de conservació de la ZEC concrets i quantificables mitjançant l'organització d'una taula rodona.

- Realitzar una caracterització de l'espai en el passat, extraient dades de fons documentals, per poder establir els objectius concrets.
- Definir la responsabilitat de cada una de les actuacions proposades.
- Establir indicadors d'evolució de la conservació de la ZEC.
- Ampliar l'acord de custòdia amb els Ajuntaments de Sant Andreu de Llavaneres i Sant Vicenç de Montalt.
- Estudiar la possibilitat d'augmentar el grau de protecció a la totalitat de la ZEC o només en algunes àrees.
- Establir una taula de cogestió de l'espai, com l'existent en el litoral del Baix Empordà, on es debatin i es concretin propostes per millorar la gestió i ordenació dels usos i activitats dins la ZEC.
- Crear una flota de col·laboradors per tirar endavant les actuacions del Pla d'Acció.
- Determinar el termini de validesa del Pla, fer-lo flexible i adaptat.
- Crear un òrgan per fer el seguiment del pla.

Objectiu 5. Actuació 5.2. Establir eines de comunicació entre tots els agents implicats en la gestió de la ZEC

- Organitzar una reunió anual, dels agents implicats en la ZEC, per posar-se al dia sobre com evoluciona el coneixement i seguiment de la ZEC.
- Crear un fòrum que permeti estar en contacte tots els agents implicats en la gestió de la ZEC.
- Crear una xarxa entre tots els participants del territori, perquè hi hagi un coneixement profund del que fan els diferents agents implicats i sigui més fàcil arribar a un consens i millorar la governança de la zona i els usos que s'hi desenvolupen.
- Crear unes jornades on la gent pugui explicar les seves experiències i exposar la seva feina. Portar convidats a les jornades que actuïn en altres zones similars a la ZEC Costes del Maresme.

Objectiu 5. Actuació 5.3. Línies de finançament de les actuacions proposades

- Establir les línies de finançament per a cada actuació del Pla d'Acció.
- Realitzar un recull dels possibles recursos disponibles per aprofundir en l'estudi de la ZEC, com per exemple el programa de finançament LIFE de la Unió Europea.

- Tirar endavant línies estratègiques a través del voluntariat.
- Buscar finançament a través de patrocinadors privats.